

Ant. v. Giesbreg. Auct. h.

MS. 59.1.

46

PROLVISIO THEOLOGICA
QVA
OBSERVATIONES EXEGETICAS
PLANE NOVAS
PROPHETICO-HISTORICAS
IN
PSALMV M CXVI.
EXHIBET,
ET SIMVL
DISPV TATIONES
IN LIBELLOS AB SE EDITOS,
NEMPE
THEOLOGIAM
PATRIARCHALEM
ET
THEOLOGIAM HARMONICAM,
IN ILLVSTRI GYM. VINARIENSI
INSTITVENDAS
RITE INDICIT
LAVRENTIVS REINHARDVS,
S. S. THEOLOGIE DOCTOR, ET P. P.
ECCLESIASTES IN TEMPLO METROPOLITANO, ET SOCIETATIS
LAT. JENENS. SODALIS.

VINARIE,
TYPIS MUMBACHIANIS, MDCCXL.

*Lyon. P. P. = B. Conf. Rath
D. v. d. h. 12. 67*

LECTORIBVS CANDIDIS,
PATRONIS, FAVORIBVS,
AMICIS

S. P. D.

D. LAVRENTIVS REINHARDVS.

§. I.

Emendationem ac reformationem sacro-
rum, a beato D. MART. LVTHERO divinis au-
spiciis susceptam, in sacro codice prædi-
ctam fuisse, demonstrarunt viri æternam
gloriam adepti *D. Nic. Gürtlerus* in *systemate*
theologicæ propheticæ (a), & *D. Joannes van*
den Honert in *institutionibus* (b) *theologicæ pro-*
pheticæ.

§. II.

Cum igitur existant *psalmi prophetici*, & ex
parte tertia Decimarum mearum *Exegeticarum*
eluceat,

(a) Cap. 39. pag. m. 675. sqq.

(b) Part III. cap. 6. p. m. 653. sqq.

eluceat, ex *secundo* Davidis *psalmo* totam deduci posse historiam sacram (c); nuper in *oratione sacra*, die memoriæ Reformationis sacro in templo metropolitano ad populum habita, demonstratum dedi (d), integrum *Psalmm CXVI.* continere vaticinium de emendatione sacrorum, hujusque implementum ex sacra historia ita ostendi, ut vaticinii veritas liquido confirmata fuerit. Hujus autem meditationis summa ut exteris etiam adpareat luculenter, eandem breviter strictimque hic lectoribus exhibere non dubitavi.

§. III.

Integer hic Psalmus in tres *sectiones* commode dispescitur. Sectio prima exhibet nobis 1)

(c) Historiam sacram V. T. a Christo nobis exhibitam fuisse in parabola de operariis in vinea, historiam autem N. T. in septem parabolis Matth. XIII. consignatis, demonstravi in *Institutionibus meis Theologie Parabolice.*

(d) *Prælogv.* 2. Cor. VII, 4. *Exord.* Psalm. CXLIII, 5. *Propositio* erat: die Glaubens-Freudigkeit der theuren Befehrer der Wahrheit zur Zeit der Reformation; welche

1. gedacht haben an die vorigen Zeiten, vor der Reformation. v. 1 = 7.
2. geredet haben von allen Thaten Gottes, bey der Reformation. v. 7 = 14.
3. gerühmet haben die Werke seiner Hände, nach der Reformation. v. 14 = fin.

Vsus I. Religio Evangelica est antiquissima: *dictum mnemonicum* Actor, XV, 11. *Vsus II.* Religio Evang. est omnium præstantissima: *dict. mnemonic.* 1. Tim. VI, 3. 4. 5. *Vsus III.* In religione Evang. habemus plenissimam salutis nostræ certitudinem: *dict. mnemonic.* 2. Tim. I, 12. coll. 2. Cor. I, 20-22.

- 1) Spem testium veritatis ante reformationem, qua ducti non dubitabant, fore, ut Deus ecclesiae suae lucem veritatis restituat. *com. 1. 2.*
- 2) Dolorem testium veritatis ob audaciam Pontificiorum, negantium, hominem hac in vita posse de sua salute reddi certissimum (e). *commate 3. 4.*
- 3) Fiduciam verae ecclesiae collocatam in Dei
 - a) *Gratia*, conservante coetum puriorem medias inter tenebras.
 - β) *Iustitia*, puniente caelestis doctrinae corruptores.
 - γ) *Misericordia*, illuminante aberrantes abrecto tramite, *commate 5.*
- 4) Solatium ecclesiae, certo credentis,
 - a) Deum tutaturum esse confessores simplicitate animi condecoratos,
 - β) Et coetum purum non penitus exhaustum iri. *commate 6.*

§. IV.

Sectio secunda exhibet nobis commemorationem prophetica rerum gestarum, inde ab initio reformationis usque ad completam purioris coetus ab ecclesia Romano-Pontificia separationem. Hæ vero commemorantur

geliū

(e) De hoc eleganter disserit præstantissimus D. Gottlibius Wernsdorffius in dissert. II. de primordiis & de progressu mandate per Lutherum religionis.

1. Cum indicio gaudii de celerrimo (f) Evangelii a *Luthero* primum adnunciati cursu. *commate 7. 8.*

2. Cum promissione vitæ sanctæ, ad quam recta via ducit religio Evangelica. *commate 9.*

3. Cum recensione earum rerum, quæ in *quinque periodis* memoria dignissimis contigerunt. *commate 10. 11. 12.*

α) Sub electore Saxonix FRIDERICO III. *Sapiente*, quo regnante *nervi* (ut cum eximio *D. Mich. Foertschio* loquar) articuli *de justificatione per fidem* restituti sunt. הַמְּנַחֵם
com. 10.

β) Sub Electore JOANNE *constante* (g) qui id effecit, ut Confessio Augustana fuerit prælecta & publicata. כִּי אֶרְבִּיר *commate 10.*

γ) Sub Electore Jo. FRIDERICO *Magnanimo* (h), qui durissimis usus est fatis. אֲנִי עָנִיתִי מֵאֵל
com. 10.

δ) Post finem belli Smalcaldici usque ad *Transactionem Passauensem*. *comm. 11.*

ε) Inde a *Transactione Passauensi* usque ad *Pacem Religiosam*. *comm. 12.*

4. Cum significatione piæ curæ, qua religionis Evangelicæ dulcissima libertas, per pacem religio-

a 3

ligio-

(g) Vide *Jo. Rosnivi* vita Johannis Electoris, & *Magnif. D. Cypriani Hist. Aug. Conf.*

(h) *Conf. b. D. Casparis Sagittarii* Historia Jo. Friderici, Electoris Saxonix pii, constantis, magnanimi, incluti.

ingloriam comminata, custodiri debeat. *commate 13.*

§. V.

Tertia sectio exhibet nobis prophetica enarationem rerum post reformationem gestarum: & quidem.

1. Publicam grati animi declarationem. *commate 14*
2. Vindictam Dei in Babylonem mysticam, ad ruinam quidem vergentem, veruntamen quosdam confessores morti subjicientem. *comm. 15.*
3. Obligationem coetus Evangelici maximam ad officia Deo sancte præstanda. *comm. 16.*
4. Propagationem Evangelii per libros theologicos excellentissimos. *comm. 17. 18.*
5. Propagationem Evangelii & in *scholis* Lutheranorum, quæ sunt *atria domus Dei*, & in *ecclesiis* nomine *spiritualis Hierosolymæ* designatis. *comm. 19.*

§. VI.

Hæc est summa meditationum mearum exegeticarum, quam candidis lectoribus haud ingratis fore confido. Certe in ostendendo *prophetiæ implemento* tam sollicitè versatus sum, ut celebratissimorum Theologorum, *D. Val. Ern. Læscheri*, *D. Mart. Chladenii*, *D. Henr. Mublii*, *D. Jo. Andr. Schmidii*, & *D. Jo. Jac. Rambachii*, cano-

nes

nes de textibus prophetis recte tractandis accuratissime observaverim. Propediem exhibiturus sum *Chronologiam Apocalypseos Joanneæ*.

§. VIII.

Quoniam nostrum etiam *Gymnasium illustre* recte dicitur *atrium domus Fevoraë*; omni studio in id incumbere consuevi, ut Evangelica veritas in eo propagetur quam felicissime. Idcirco præcipui juvenes, ad altiora & ardua contendentes, meo sub præsidio disputationes publicas instituire decreverunt in *Theologiam* meam *Patriarchalem*, & in *Synopsin Theologicæ Historico-Biblico-Harmonicæ* nuper denuo a me editam. Hi sunt

1. Jo. Wilhelmus Knoblauch.
2. Jo. Theod. Aug. Reyher.
3. Christianus Kahler.
4. Jo. Christoph. Adler.
5. Ern. Salom. Apiz.
6. Christ. Lebrecht Fasilius.
7. Frid. Benedictus Weber.
8. Carolus Christianus Baschen.
9. Jo. Gottlieb Lüscher.
10. Adrianus Gottl. Kastner.
11. Carolus Phil. Bücking.
12. Sam. Gottl. Ranis.
13. Jo. Gottlobius Rosenberg.
14. Car. Wilhelmus Münzel.

15. Jo.

15. Jo. Caspar. Zimmermann.
16. Ernestus Frid. Vogt.
17. Jo. Sebast. Gottschalck.
18. Jo. Wilhelmus Schellroth.
19. Jo. Fridericus Hellwig.
20. Frid. Wilh. Martini.
21. Jo. Ernestus Bubler.
22. Jo. Fridericus Schaffler.
23. Christ. Godofredus Schneider.
24. Jo. Benedictus Scheibe.
25. Frid. Ern. Kreuznacher.
26. Jo. Laurentius Zickfeld.
27. Christ. Ludovicus Orthmann.
28. Gottl. Frid. Christ. Scheibe.
29. Gottlibius Hansche.

Fortunet DEVS O. M. faustosque esse jubeat
hosce labores, ut ingens inde commodum ad Chri-
sti ecclesiam redundet. Scripsi Vinariæ ad diem
XII. Decembris A. R. G. M DCC XL.

Fd 3984

ULB Halle
002 164 590

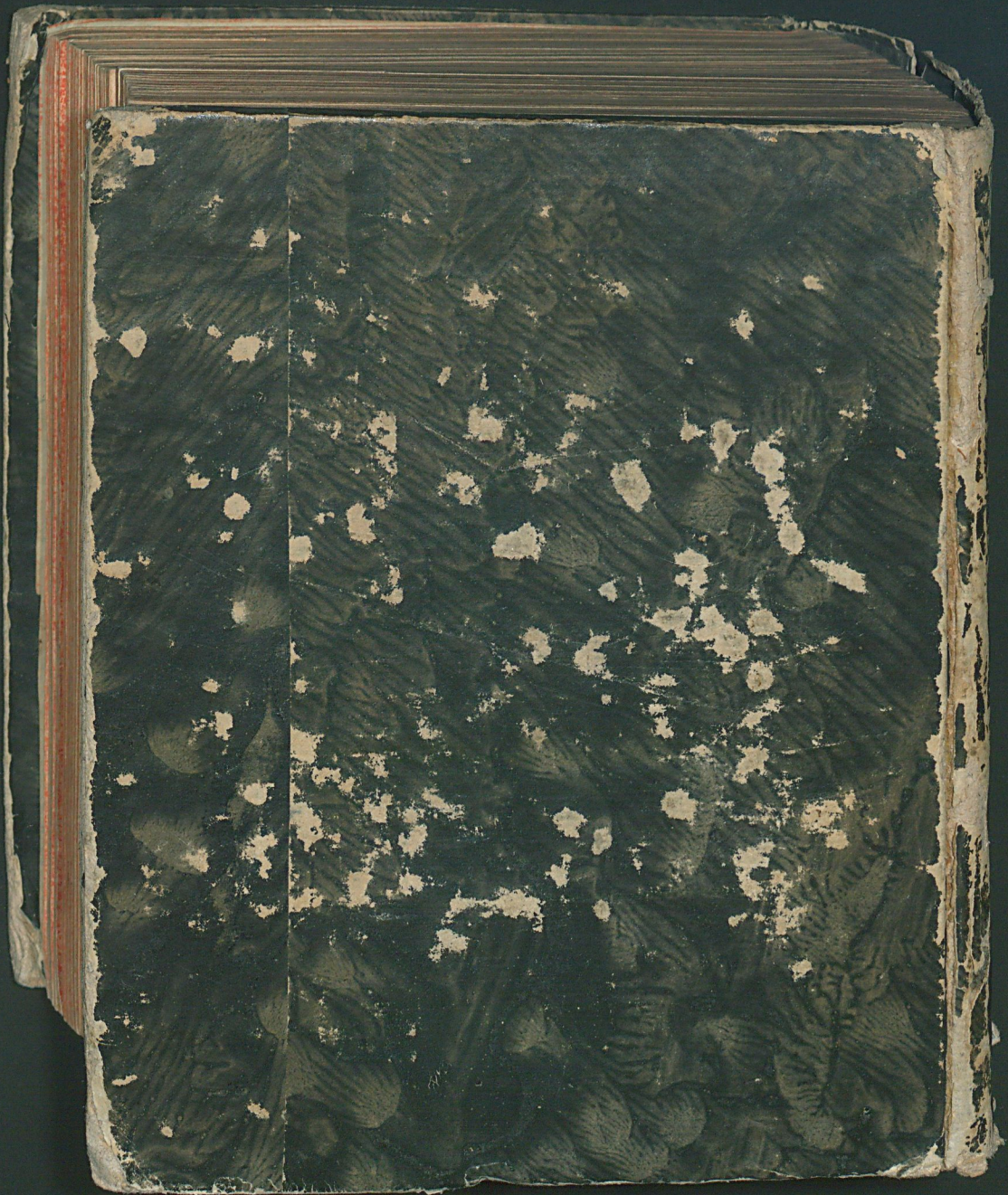
3

TA-OL

V317

MW

B.I.G.

Farbkarte #13

O THEOLOGICA
 QVA
 ONES EXEGETICAS
 ANE NOVAS
 CO-HISTORICAS
 IN
 M V M C X V I .
 EXHIBET,
 ET SIMVL
 VTATIONES
 OS AB SE EDITOS,
 NEMPE
 OLOGIAM
 A R C H A L E M
 ET
 AM HARMONICAM,
 I GYMN. VINARIENSI
 CITVENDAS
 TE INDICIT
 VS REINHARDVS,
 OGLÆ DOCTOR ET P. P.
 O METROPOLITANO, ET SOCIETATIS
 ENENS. SODALIS.
 INARIE,
 BACHIANIS, MDCCXL.

46

av.

B. v. Conf. Zell
13. 04